

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ ז"ל המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

35 AGORA 6 OLDAL

TEL-AVIV, 1971 SZEPTEMBER 1., SZERDA

7033. szám

RABIN NAGYKÖVET BURKOLTAN BEISMERI

Amerika politikai okok miatt késlelteti a Phantomok szállítását

Washingtonban nem számolnak az izraeli-egyiptomi harcok kiújulásával — Az amerikai kormányzat nem tekinti „égetően szükségesnek” az izraeli fegyverbeszerzési kérés teljesítését

Jicchák Rabin tábornok, Izrael washingtoni nagykövete tegnap szabadságra érkezett Izraelbe, és a repülőtéren tett nyilatkozatában burkoltan beismerte, hogy amerikai megfontolások miatt fennakadnak tovább Phantom harci repülőgépek szállításában. „Ez hibás és téves feltételezések eredménye és nem áll módomban azt mondani, hogy sikerült Amerikát álláspontjának módosítására rábírní” — mondotta a nagykövet.

Az újságírók kérdéseire válaszolva Rabin elmagyarázta, hogy azért kért Izraelből engedélyt az ismételt hazalátogatásra, mert mindazok, akik az amerikai külügyminisztériumban a közel-keleti ügyekkel foglalkoznak — köztük Rogers külügyminiszter és helyettese Joseph Sisco — szabadságon vannak, vagy más ügyekkel foglalkoznak. Különben is az amerikai kormányzat jelenleg más fontosabb ügyeket tart prioritásnak, mint néhány hónapja azelőtt.

A közel-kelet kérdése Washingtonban viszonylag háttérbe szorult. Rabin nagykövet úgy véli, hogy

RABIN
Más fontossági sorrend

barátkozási kísérlete foglalkoztatják elsősorban a kormányzatot. Ezenkívül Amerika az eddignél nagyobb súlyt helyez arra, hogy kezeledjen a Szovjetunióhoz is a leszerelés (a nukleáris és taktikai fegyverekről van szó), valamint az általános európai biztonsági kérdésekben.

— Benyomáson szerint a Közel-Keletet ma úgy ítélik meg Washingtonban, hogy ez a körzet nem igényli a magasabb szintű ügykezelést, mert Amerika megítélése szerint nem fog kiújulni a harc Izrael és Egyiptom között. Az UNO-ban tengernyi szóáradat lesz és köztudomású, hogy amikor beszélnek, hallgatnak a fegyverek. Az amerikai kormány sze-

rint van idő arra, hogy a Közel-Kelet ügyében való lépéseket későbbi időpontban fogantossítsák.

Rabin tábornok nyilatkozata a Phantomok visszatartásáról annál is inkább figyelemreméltó, mert két nappal ezelőtt írta a Washington Post, hogy a Pentagon szakértői szerint szigorúan katonai szemszögből nézve, Izraelnek „nincs elegendő szüksége” a vábhi Phantom harci repülőgépekre, mert a jelenlegi körülmények között is lehengerlő fölényben van az összes arab államokkal szemben. A hírt az általában megbízható információkat közlő Michael Geller írta, aki az amerikai hadügyminisztériumra hivatkozva kifejtette, hogy jöhetnek 150 további MIG—21 és Suchoj vadászbom-

bázót szállítottak az elmúlt évben Egyiptomba és Szíriába, az izraeli légihaderőnek még mindig átütő erejű fölénye van az arab államok együttes légihaderője fölött.

A Washington Post szerint izraeli tényezők heves vitát folytattak az amerikai kormányzattal ennek a tételnek a megcáfolására.

A Pentagon kiértékelése új érveket adhatott volna a State Department számára az izraeli fegyvervásárlási kérelem elodázására. Jigál Alon közoktatásügyi miniszter tegnap Jeruzsálemben sajtótájékoztató keretében jelentette be az új tanév kezdetét és

A PÁRDUCOK „HÁLÁJA”

A főváros bohémvilágának egyik ismert tagja, a 30 éves dr. Noémi Kiss amerikai születésű államtudományi előadónő tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy a „párducok” vezetői, akik gyakran lakásában, több ezer forint értékű ékszert és értéktárgyat loptak tőle.

A feltűnően csinos egyetemi előadónő volt az, aki a főváros intellektuális rétegének egyetlen képviselőjeként, felkarolta a „párducokat” és többek között ő javasolta, hogy a szervezet tagjai látogassanak Amerikába, hogy rokonszenvet ébresszenek az ottani zsidó körökben. Mint ahogy a „párducok” vezetői közül senki sem tud angolul, dr. Kiss felajánlotta, hogy elutazik a küldöttséggel Amerikába és közben elváltatta a „párducok” szövívőt tisztjét, természetesen önkéntes felajánlás alapján.

A Fekete Párducok most az őket jellemző módon hálálták meg dr. Kiss jótéteményét...

MECSETBEN ELREJTETT BUNKERT FEDEZTEK FEL A GÁZAI SÁVBAN

— AZ ÚJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓITÓL —
menekülni próbált. Ekkor utána löttek és megsebesítettek.

Az izraeli hadsereg egységei tegnap délelőtt Rafiách környékén elfogtak két, régóta körözött terroristát, akiknél fegyvert és kézigényezőket találtak. A terroristák azonnali kihallgatása eredményeként a biztonsági hatóságok négy bunkert lepleztek le, közülük egyet az El-Burádz menekülttáborban levő mecsetben, amely istentisztelet céljait szolgálja. A másik bunker magánlakásban volt, ugyanebben a menekülttáborban, míg két további Gázától néhány kilométerre keletre.

A hadsereg egyik őrzőjára reggel 6.30 körül Bét Chanun körzetében megütközött egy terroristával, akit rövid golyóváltás eredményeként leterítették. Az izraeli egység tagjai közül senki sem sebesült meg.

A határrendőrség őrzőjára hajnali 4.30 óra körül gyanú alakra lett figyelmes, akit igazolásra szólítottak fel, az arab azonban

„Tizenötezer szovjet olé érkezett Izraelbe az elmúlt 12 hónapban”

Párizs (Reuter). — Yves Cuau, a Le Figaro vezető közkeleti munkatársa azt írta lapja tegnapi számában, hogy az elmúlt 12 hónap folyamán mintegy 15 ezer szovjet zsidó alijázott Izraelbe.

DRÁGA APUKÁNK
HELLINGER JÓZSEF (Jóska)
Arad — Naharia
70-IK SZÜLETÉSNAJPÁRA
jó egészséget és sok-sok boldog évet kívánunk 120-ig.
A CSALÁD

MA TARTJÁK A NÉPSZAVAZÁST a hármas arab föderáció alkotmányáról

Egyiptom, Szíria és Libia lakossága egyszerre vonul a szavazó urnákhoz Gádáfi ma ünnepli a királyság megdöntésének második évfordulóját

Kairó (Reuter). — Ma, szerdán, szeptember elsején 15 millió szavazópolgár járul az urnákhoz, hogy „igen”, vagy „nem” szavazzal fejtse ki véleményét Egyiptom, Szíria és Libia hármas föderációjának alkotmánytervezetéről. A népszavazást a három arab országban egy és ugyanazon időben tartják meg. Megfigyelők szerint nem kétséges, hogy a lakosság a mai népszavazáson jóváhagyja az új államszövetséget, amely az „Arab Köztársaságok Föderációjá” néven az Izrael elleni küzdelem újabb fázisát képezi.

Anuár Szádát egyiptomi, Cháfez el-Aszád szíriai és Muamer Gádáfi libiai elnökök a népszavazás előtt megegyezően felhívták fordultak országuk lakosságához, hogy járuljanak tömegesen a szavazóurnákhoz a föderáció alkotmányának megszavazására.

A föderáció alkotmányát augusztus 20-án Damaszkuszban aláírta a három ország elnöke. Időközben a három ország parlamentje is jóváhagyta már az

A helunai acélművek sztrájkja miatt SZÁDÁT MENESZTETT HAT EGYIPTOMI FŐTISZTVEISELŐT

Anuár Szádát egyiptomi elnök közvetlen utasítására felfüggesztették állásukból a helunai acélművek hat vezető tisztviselőjét, miután az elnök őket hibáztatja a gyárban kitört sztrájkért — közli a MENA, a hivatalos egyiptomi hírügynökség.

Szádát, aki igen haragosan vette a sztrájk híreit, kijelentette, hogy az „ellentétben áll az egyiptomi demokráciával”.

Izraeli megfigyelők véleménye szerint a sztrájk ténye azt bizonyítja, hogy Egyiptomban erős ellenzék működik Szádát politikájával szemben, különösképpen a most a vádlottak padján ülő Ali Szábrít támogató baloldali vezetők körében. Kairói jelentések szerint Szádát tegnap megbeszélést folytatott Machmud Fauzi miniszterelnökkel és a katonai hírszerző szolgálat főnökével.

Cháfez Aszád szíriai elnök tegnap rádióbeszédet intézett a néphez Damaszkuszban és ennek során felhívta a polgárokat, hogy a küszöbön álló népszavazás során támogassák az egyiptomi-szíriai-libiai föderációt. Többek között bejelentette, hogy eleget tesz minden, a föderációval szemben vállalt kötelezettségének, bármi legyen is a népszavazás eredménye.

A közoktatásügyi minisztérium — mondotta — ma mintegy 50 ezer tanerőt foglalkoztat és a minisztérium egyik legfontosabb célkitűzése, hogy a 3-4 éves gyerekeket is bevonja az oktatási hálózatba.

Azt is hangsúlyozta Alon miniszter, hogy a most kezdődő tanévben a minisztérium a szakképzett tanerők egyéni kezdeményezésére fekteti a hangsúlyt. Díszrettel emlékezett meg arról, hogy Izraelben az iskolaköteles gyermekek 93 százaléka látogatta az iskolát, amit azt jelenti, hogy Izrael az első helyen áll a világon ebből a szempontból.

A terv szerint az ország valamennyi iskolájában ma reggel megkezdődik a tanítás, de több helyen sztrájk-fenyegetések veszélyeztetik a normális tanmenetet. Így például a tananjai „Javne” vallásos elemi iskola diákjainak szülei azzal fenyegetnek, hogy nem küldik el gyermekeiket az iskolába, mert több tanulóat egy új, a szülők szerint felesleges iskolába helyezték át. Hasonlóképpen kétséges az Émek Chéferben lévő Aljechin-sikunegyed iskolájának megnyitása, mert a szülők a vallásos iskola igazgatójának menesztését követelik. Chácor Hágilitben nem nyílik meg az idén a vallásos középiskola, amelynek tanulói legnagyobb részben a cfti iskolában tanulnak majd. A községi tanács elnöke közölte, hogy a határozat oka — megfelelő számú tanerő hiánya.

Tanerőhiány mutatkozik Kirját Smoná olévároskában is, ahol 25 katonalány pótolja az úrt. Néhány iskolában még nem fejezték be a tatarozási munkálatokat. Kirját Atán a szülők azt kifogásolják, hogy az osztályok egy részét előregyártott elemekből készült barakkokban helyezték el és ezért azzal fenyegetnek, hogy nem küldik el gyermekeiket az iskolába. Jeruzsálemben a város főmérnöke betiltotta az egyik iskola üzemeltetését a Komemint-negyedben, mert az épület alkalmatlannak és veszélyesnek találta. Ezért itt 600 gyermek ma nem megy iskolába.

Koszigin Algériába készül

Algír, (UPI, Reuter). — Alexej Koszigin szovjet miniszterelnök októberben hivatalos látogatást

tesz Algériában. A szovjet kormányfő Houari Boumedienne elnök meghívására látogat Algériába. Moszkvai megfigyelők szerint Koszigin algériai tartózkodásával egyidőben Leonid Brezsnyev, a szovjet kommunista párt főtitkára és Nikolaj Podgornij szovjet államelnök Franciaországban tesz hivatalos látogatást.

Európa tőzsdéin emelkedett a dollár árfolyama

London (UPI). — A legtöbb nyugat-európai pénzpiacokon tegnap, kedden emelkedett a dollár árfolyama.

Londonban, Svájcban, Svédországban és Portugáliában tegnap felment a dollár értéke, míg Nyugat-Németországban és Finnországban nem változott az árfolyam. Ezzel szemben Brüsszel és Párizs devizatőzsdéin esett a dollár árfolyama.

Londonban, ahol a japán yen szabad árfolyamának meghonosítása óta tegnap nyílt meg első alkalommal a devizapiac, a fontsterlinget 2.47 dollárrézt jegyezték.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett férjem, testvérnk, sógorunk, nagybátyánk, rokonunk, barátunk

SCHWARTZ BENŐ

Gyimes — Szászrégen — Haifa

örökre itthagyt bennünket.
Augusztus 31-én, kedden csendben eltemették.
Sívát ülünk, Haifa, Kármel, Achuzá, Rechov Einstein 51 (Fischer).

Gyászolják: felesége Olga (Elbu), öccse, huga és a kiterjedt család

IDŐJÁRAS

A Meteorológiai Intézet tegnap esti jelentése szerint ma emelkedik a hőmérséklet: Jeruzsálemben 16—27, Tel Aviv 20—30, Haifa 22—29, Afula 21—32, Názáret 19—29, Naharia 21—29, Ludd 19—31, Béer Séva 19—32, Ejlát 25—39 fok.

Ingadozó árfolyam?
A gyémánt ára szilárd!
Megörzi értékét
mindig, mindenütt!

Vásároljon a forrásnál

Haifa

Diamond Centre

10, Rechov Zahal
KIRIAT ELIEZER, HAIFA
Telefon: 53 72 85

SPORT TOTO

DIJ MINIMUM
AZ ANGOL
LIGA
E HETI
MÉRKÖZÉSEIRE
100 EZER FONT

100 ezer font

Szokja meg, hogy hetenként —
töltse ki a TOTO szelvényt

Aba Even közölte az amerikai ügyvivővel:

«A JERUZSÁLEM KÖRÜLMÉNYEIT VIZSGÁLÓ UNO-BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSE NEM KIVÁNATOS»

Izrael sajnálattal értesült arról, hogy Amerika milyen álláspontot foglalt el Jeruzsálem kérdésében — Jövő kedden tárgyalja a Biztonsági Tanács a problémát

Izrael közölte Amerikával, hogy tiltakozik a jeruzsálemi probléma tárgyalása ellen a Biztonsági Tanács fórumán. Nem látjuk szívesen, illetve nem tekintjük kívánatosnak a Jeruzsálem körülményeivel foglalkozó UNO-bizottság, illetve egy UNO-megbízott tevékenységét. Jordánia panasza Jeruzsálem „elzsidósításának” törekvéséről minden alapot nélkülöz, ennek megállapítása érdekében szerintünk nincs szükség vizsgáló-bizottságra. Aba Even külügyminiszter a lakásán fogadta Amerika izraeli ügyvivőjét, aki a szabadságon lévő Barbour nagykövetet helyettesíti és egyértelműen kifejtette Izrael

AZ IDÉN 45 EZREN TANULNAK AZ ORT ISKOLÁKBAN

Ma reggel az ORT izraeli iskoláiban is megkezdődik a tanítás. Összesen 73 ORT-intézmény nyílik meg, amelyeknek falai között fiatalok és felnőttek szakmai oktatása is folyik — különböző kurzusokon. Az idén 45 ezren tanulnak az ORT intézményeiben, szemben a tavalyi esztendő 38 ezres létszámával.

Az intézmény sajtófőnökének tájékoztatása szerint a haifai, az afulai, a natanjai, az éjn-chárdi, chof-hászoni, a herzliai, a kfár-szabai, a ramát-gáni és a jeruzsálemi ORT iskolákat kibővítették, új osztálytermek, laboratóriumok és műhelyek épültek, tehát jobb feltételek mellett indul meg az idén a tanulás.

Az országos igazgatóság nagy súlyt helyez arra, hogy az izraeli ipar igényeinek megfelelően az automatizáció elvi és gyakorlati problémáira, továbbá a plasztik-alapanyagok felhasználására, a legmodernebb mérőműszerek alkalmazására, az ipari munka

különböző fázisainak folyamatos minőségi ellenőrzésére és az elektromos agyak, illetve számológépek felhasználásának lehetőségeire tanítsák meg az új tanévben a növendékeket.

KÖNIG CHAJIM HENRIK EMLÉKÉRE — A slosim alkalmából —

A zichron-méiri szigorúan hagyományhi hitközséget nagy esapás érte. Elvesztették az előköket.

A megboldogult König Henrik nevéhez fűződik iskolomunk alapjainak megeremése, mint ahogy gazdag élete folyamán számozsidó egyesületet, tanulmányi és jótékonyági intézményt alapított.

Nem elégedett meg König Henrik a zichron-méiri templom felépítésével — amely egyébként a nagy pozsonyi gáon, a Chátám Szofer nevével örökíti meg — de minden erejével azon volt, hogy szellemi vezetőt állítson az ima-

státuszát és ezzel egy érvényes UNO-határozatot vett semmibe. Állítólag az amerikai és a jordániai álláspont között éles ellentét mutatkozik, mert az amerikaiak jóval mérsékelt hangon szeretnék lefolytatni a tárgyalást és az általuk helyesnek vélt határozati javaslat-szöveg sem olyan éles, mint Husszein UNO-megbízottjéé.

UNO-körökben az a feltevés, hogy a szoroson vett napirendi indítvánnyal ellentétben nemcsak Jeruzsálem kérdése, hanem az egész arab-izraeli konfliktus napirendre kerül majd a kedden kezdődő Biztonsági Tanács-tárgyaláson.

Jordánia UNO-bizottság, vagy legalábbis UNO-megbízott kinevezését követeli Jeruzsálem státuszának tanulmányozására. Amerika — mivel hivatalosan közölték a tel-avivi ügyvivő útján, hogy Izrael nem fogadja el az UNO-bizottság, illetve az UNO-megbízottjának kinevezését és megakadályozza, hogy a bizottság, illetve a megbízott Jeruzsálembe jöjjön — az utolsó pillanatban igyekszik meggyőzni a jordániai vezetőket, hogy álljanak el ettől a követeléstől.

SÉMTOV EGÉSZSÉGÜGYMINISZTER: „A boncoló orvosok elleni uszító kampány túrhetetlen eszközökkel folyik”

A miniszter figyelmeztet: „Mindent megteszünk a patológusok biztonságának megvédésére” — Fenyegető levelet kapott a beér-sévai kórház boncoló orvosa

Dr. Gil Goldberg, a beér-sévai kórház kórház patológiai intézetének igazgatója tegnap névtelen fenyegető levelet kapott. A levelet Jeruzsálemben adták fel és aláíróként „Kvucát báchurim” — fiatalberek csoportja — szerepelt. A névtelen levélrók megfe-

nyezették dr. Goldbergot, hogy ha nem hagyja abba azonnal a boncolást, akkor „elégítik”. Miután az utóbbi időben elszaporodott a boncoló orvosok zaklatása, s csaknem mindennaposák az orvosok elleni támadás és fenyegetés, Viktor Sémtoy egészségügyi miniszter tegnap közölte, hogy minden szükséges lépést megtesz a kötelességüket teljesítő patológusok személyi biztonságának megvédésére.

A miniszter felszólította a nagyközönséget, hogy helyezze meg a szélsőséges vallások körök ismétlődő hisztérikus cselekedeteit. „Ezek a fanatikus körök — mondotta a miniszter — a gyűlölet tüzét szítják és ellenséges hangulatot igyekeznek kelteni a kötelességüket teljesítő boncoló orvosok ellen. Ezek az orvosok, akik törvényes keretek között dolgoznak, nem lesznek szabad préda Izraelben és nem engedjük meg, hogy egy szélsőséges, jelentéktelen kisebbség a lakosság túlnyomó többségére túrhetetlen eszközökkel rákényszerítse az akaratát” — figyelmeztetett az egészségügyi miniszter.

Legyen az emléke áldott!
1971. március 12.
Ungár Jesájahu,
Bné-Brák

A közlekedési miniszter rendelete értelmében

Tilos a közlekedési szolgáltatások és járművek drágítása

Az intézkedés egyaránt vonatkozik viteldijra, gépjárművekre, garázs-szolgáltatásokra és sofőr-leckékre — Még néhány napig nem drágul az autóbusz — Csak a benyújtott kalkuláció jóváhagyása után lehet emelni az árakat

Simon Peresz közlekedési miniszter tegnap rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében további intézkedésig semmilyen közlekedéssel kapcsolatos szolgáltatás, vagy jármű ára nem emelhető, az augusztus 15-iki úrnívóhoz viszonyítva. Ez a rendelkezés egyaránt vonatkozik viteldijra, autókra és motorkerékpárokat, alkatrészekre, valamint garázs-szolgáltatásokra és kocsi-mosásra, illetve olajozásra.

A rendelet azonnali hatállyal életbe lépett és annak értelmében azok a vállalatok, vagy kereskedők, akik árakat emelni akarják, részletesen megindokolt kalkulációt kötelesek benyújtani a közlekedési minisztériumhoz és csak annak jóváhagyása után hajtható

JIGAL ALON:

„A nemzeti jövedelem két és fél százalékát tudományos célokra fordítjuk”

Megnyílt a tel-avivi Sheraton-hotelben a tudományos információs problémáival foglalkozó emelkedő nemzetközi kongresszus. A kormány nevében Jigál Alon miniszterelnök helyettes, közoktatási miniszter mondott beszédet és hangsúlyozta, hogy a kabinet határozatai is információkra épülnek, tehát a miniszterek csak a legnagyobb megbecsülés hangján értékelhetik az információk tudományos feldolgozásával foglalkozó szakemberek munkáját.

Ezután arról beszélt Alon, hogy az idén a nemzeti jövedelem két és fél százalékát fordítják Izraelben tudományos, illetve kutató munkára. Hangsúlyozta, hogy házában szoros az összeműködés

érdekében, hogy minél kisebb arányú legyen.

Az Új Kelet munkatársa telefoninterjút kapott Aharon Sánitól, a Dán autóbusz kooperatív szövívőjétől, aki a következőket mondta:

— Mi 60 százalékos tarifaemelés követelünk, s fenntartjuk, hogy ez reális lenne. Ezzel szemben a Kásti-bizottság 34 százalékos emelést engedélyezett. Mi nem fogadjuk el a Kásti-bizottság végkövetkeztetéseit,

és a 34 százalékos tarifaemelés után folytatjuk majd a tájékoztatást annak megvilágítása érdekében, hogy csak a 60 százalékos tarifaemelés áll arányban a költség-többleteinkkel. Szerda reggel nem drágul meg az autóbusz, mert a gazdasági miniszterek bizottsága még folytatja munkáját, reméljük azonban, hogy néhány nap múlva érvénybe lépnek az új autóbuszjegy-árak.

Itt jegyezzük meg, hogy az utolsó pillanatban kísérlet történt az autóbusz-tarifa emelésének végleges elhalasztására, de Pinchasz Szápir pénzügyminiszter elutasította a javaslatot, mondván, hogy

ebben az esetben évi 120 millió font terhelne az államkasszát, ennyit kellene magára vállalnia az autóbustársaságok ráfizetéséből. Jelenleg az a helyzet, hogyha huzak-halasztják a tarifaemelés, ez havi 10 millió fontjába kerül a pénzügyi kormányzatnak, ennyit kell juttatniok a két autóbustársaság pénztárába a költségvetési viszonylások kiegyenlítése érdekében.

Néhány napon belül, legkésőbb a jövő hét elején határozni fog a gazdasági miniszterek bizottsága és közzéteszik az autóbustársaságok új tarifa-táblázatát.

AZ USA-GOKBÓL

Forrongás Egyiptomban

(DÁVÁR, a Híszadruktól) — Az egyiptomi vezetők mindent megtesznek annak érdekében, hogy az országban belüli forrongásról minél kevesebbet tudjon meg a világ. A legutóbbi heluáni sztrájkot is megpróbálták „suba alatt” letörni és igyekeztek csendet teremteni körülötte. Szádát elnök, szokásához híven, ezúttal is csak nagyon kevés adatot tett közzé az eseményekről és nem tűnt ki pontosságával.

Szádát egyébként kísérletet tett arra, hogy összefüggést teremten a sztrájkotörekvések és Ali Szábrí, valamint társainak bűnös, Egyiptom-ellenes tevékenysége között. Még az sincs kizárva, hogy van némi igazság ebben a feltevésben. A lényeg azonban, hogy az új egyiptomi rendszer, amelynek alapjait még Nasser fektette le, nem oldotta meg az ipari munkásság problémáit, amelyek együtt növekednek az egyiptomi proletariátus számbeli növekedésével. Amikor 1954-ben Nasser egyik napról a másikra „szocialista lett” nagy hírtelen elvette az ipari munkásság vezéreinek a kényerét, akik korábban a proletariátus élén álltak. Ma pedig Szádát — aki szintén meggyőződéses szocialistának vallja magát — ugyancsak nem tűri el, hogy a munkások maguk gondolkozzanak saját ügyeikről és egyedül döntsék el, hogy jó-e nekik a jelenlegi felemás, alszocialista rendszer.

A heluáni sztrájk csak epizód volt, amely azonban fénycsóvát vet az egyre mélyülő válságra.

Önkéntesség, vagy kötelező szolgálat?

(HÁCOFE, a Vallásos Nemzeti Párt lapja). — A kormány elhatározta, hogy miniszteri bizottság vizsgálja felül a vallásos családból származó leányok problémáját, akik nem teljesítenek katonai szolgálatot. A kérdés, amely eldöntendő, hogy önkéntes alapon jelentkezzenek-e az erre rátermett lányok különböző szociális munkákra — a katonai szolgálat helyett — vagy a törvény erejénél fogva, tehát mindenre kötelező módon lássák el a szolgálatukat.

Felfogásunk szerint az önkéntesség elve nem alkalmas a probléma megoldására, annál kevésbé, mert 1953 óta törvény van a katonai szolgálat alól lelkiismereti okokból felmentett fiatalok nemzeti szolgálatra való igénybevételéről — csak érvényesíteni kell ezt a törvényt a vallásos lányok vonatkozásában.

Sztrájkokkal fenyegetőznek a pedagógusok

(HÁCOFE, a Vallásos Nemzeti Párt lapja). — Néhány nappal a tanév kezdete előtt közölték a pedagógusok, hogy sztrájkokkal fenyegetőznek arra az esetre, ha nem teljesít bizonyos anyagi természetű követeléseiket. Nem is várnak sokáig, szeptember 15-ikét jelölték meg végső határidőként. Azt állítják a pedagógusok, hogy amit követelnek, az jár nekik, sőt a korábban aláírt megállapodás ezt írásban is biztosítja a számukra.

Helyes lenne, ha a felmerült problémát minden formalitás kiküszöbölésével és időhúzás nélkül megtárgyalnák az illetékesek és két héten belül választ kapnának a pedagógusok. Országos érdek, hogy ne bűnüljön meg az iskolahálózat és ennek elkerülése érdekében vegye fontolóra az oktatási minisztérium, hogy a megállapodásokat nem elég betartani, azok teljesítésének időpontja is nagy szerepet játszik és sok függ attól, vajon a pedagógus társadalom tagjai a szerződés aláírása után is egyenrangú feleknek érzik-e magukat a munkaadóval, a közoktatási kormányzattal.

Levelek a SZERKESZTŐHÖZ

Általános árrendezésre van szükség!

Hibásnak tartom azt a mód-szert, amely jelenleg érvényesül az árpolitikában. Bizonyos cikkek árai egyelőre nem emelkednek, később azonban — ezt mindenképp tudja — jön a drágulás és az attól való félelem egészségtelen pszichózist teremt. Szerintem sokkal helyesebb volna új alapokra fektetni az árpolitikát, abban az érte-

lemben, hogy aminek drágulnia kell, dráguljon meg egyszerre, de aztán utána vigyázzon a kormányzat az árak stabilitására.

A jelenlegi módszer talán jó egyes kereskedőknek, de a közönség mindenképpen ráfizet.

Ketter Slomó,
Tel-Aviv.

Újabb izraeli tévé-filmsorozatot kérünk!

A „Chedva és Slomik”-sorozat művészi értékéről lehetett talán vitatkozni, de kétségtelen, hogy szórakoztató műsor volt és izigvéri izraeli hangulatot árasztott. Ude szívfoltot jelentett a tévé hétvégi műsorában. Ezt csak most tudjuk, amikor egyre silányabb műsorokkal valósággal lebeszéli az embert a tévé szerkesztősége

arról, hogy kinyissuk a készülőket. Nagyon helyes lenne, ha minél előbb új izraeli sorozatot készítenék. Még az se baj, ha a „Chedva és Slomik”-nál kicsit komolyabb lenne.

Hartmann Zsuzsi,
Tel-Aviv.

Hány éves kortól öreg az ember?

Uj olé vagyok. Elhelyezkedtem a „Levidim” faárugyárban, gépmunkás lettem. Napi 12 órát dolgoztam.

Áprilisban aztán megbetegedtem és csak augusztus 1-én jelentkeztem újra munkába, de orvosi igazolvánnyal támasztottam alá, hogy csak könnyű munkát vállalhatok, mert egészségi állapatom kicsit leromlott. Tíz nap múlva felmondólevelet

kaptam. Könnyű munkát nem tudnak számomra biztosítani, de hozzáfűzték, hogy egyébként sem véglegesíthettek volna, mert már 52 éves vagyok.

Valóban az a helyzet, hogy 52 éves embert nem lehet véglegesíteni?

Révész Ákos,
Askelon - Afridár,
Szimát Hákikájón 12/4

Miért van zárva a gyógyszer-tár?

A tel-avivi központi autóbusz-állomás területén lévő gyógyszer-tárak hetek óta zárva van. A tulajdonos egy kis család kiragasztásával oldotta meg a problémát, azt közölvén a vevőközönséggel, hogy szabadság miatt szeptember 10-ig zárva lesznek.

Nem tudom, joga van-e ilyen hosszú nyári szabadságra egy gyógyszer-tár teljes személyzetének? Szerintem annál is kevésbé, mert a környék egyetlen gyógyszer-táráról van szó. Valahogy

meg kellett volna oлдani, hogy a gyógyszereszek egymást helyettesítsék a nyári hónapokban is, elvégre van némi különbség egy gyógyszer-tár és — mondjuk — egy textilüzlet között. A textiles bezárhatja nyáron az üzletét, de ezt nem teheti meg egy gyógyszer-tár.

Kíváncsi lennék, hogy mit szól ehhez az egészségügyi minisztérium?

Weisz Sándor
Cholon

«SÁNA TOVÁ»
CARMEL MIZRÁCHI-VAL

Fogadja az új esztendőt a Carmel Mizráchi különleges, ünnepi boráival. Emelje poharát a jobb esztendőre; boldog új évet!

Mint minden évben, idén is a Carmel Mizráchi borai és pálinkái elnyerték a kiváló készítmény címet.

CARMEL ORIENTAL

DOLLÁRESŐ, ZLOTYI-ZÁPOR, MÁRKAMÉRGEZÉS

A népi turisztika paradicsoma Románia illetve valóban az a akarja változtatni a kormány. A nyugatról érkezők számára érdekes, természeti és politikai értelemben egyaránt vadregényes, olcsó és kellemes ország. A szomszédos népi demokráciák turistái szintén szívesen jönnek, mert érdekes számukra az összehasonlítás, s még nem felejtették el azokat az idők, amikor csak az újságban olvashattak a szomszéd-népekről való testvéri sorsközösségről, de — például — Budapestről olyan lehetetlen volt eljutni Bukarestbe, mint Bécsbe.

Manapság százszéjjel jönnek a turisták mindenhol, Románia a szó elsődleges és átvitt értelmében is szélesre tárta a kaput. Képviseivel van mindkét Németország — hanghordozásuk egyformán kemény, csak a keletnémetek valutája valamivel puhább — jönnek a lengyelek, a magyarok, a bolgárok, a csehek — de például százszámra érkeznek a turisták az északeurópai országokból is és valóságos beleszerettek a Fekete tengerbe, annak a

partján süttetik magukat, s hang-forgalom szervezésével és irányításával, de — akár csak Izra-

Már felépült Bukarest legszebb szállodája, az Interkontinentál, amelynek tőzsomszedszágában nyílik meg decemberben az El-Al romániai irodája.

tartálkolni akarnának maguknak a jeges telekre.

AHOL NINCSENEK NYELVI PROBLÉMÁK

Az olaszok tízezzrel jönnek. Azt hiszem, ezen a nyáron a talán turista volt a hangadó Romániában. Könnyű nekik, mert közel vannak, kocsival, vagy vonattal érkeznek, s a kispénzű olasz tisztviselő egy-két hétig az élet királyának érzi itt magát, olyan szerencsés kuruzson vált-hatja át a máshol csak mérsékelt megbecsülésre alkalmas lítettait. Rádadásul nyelvi problémái sincsenek, az olasz és a román ember hamar megérti egymást.

A nyelvrokonság legjobban a nyalka olasz fiúk és a túzesszemű román lányok közötti társalgás kapcsán derül ki. Nagyon fordulatlan az olasz fiúk beszéde, s mondanivalójukat egy-egy színes kardigánnal, selyemharisnyával, vagy még ennél is bizalmasabb rendeltetésű ruhadarabokkal támasztják alá. A népek barátkozásának természetes kísérőjelensége, hogy közvetlenül ismerik meg egymás iparcikkait, az export-import kapcsolatokat állam-gazdasági szinten csak későbbi

AZ EL-AL IRODÁT KAPOTT

Bukarestben a világ minden jelentős nemzetközi repülőársága képviselést létesített az utóbbi években. A miénk ezelőtt három évvel, amikor megnyílt a közvetlen légijárat a két ország között.

Azóta — mind a mai napig — a Lido hotel második emeletén, két szobában működik az El-Al-iroda. Legalább két éve komoly formában folytak a tárgyalások, hogy az El-Al is kap utcára néző, megfelelő helyen lévő, reprezentatív irodahelyiséget, de várni kellett, mert a bukaresti városi hatóság valóban nehéz helyzetben volt. Az ideenforgalom nem tartott eleinte lépést az építkezés, a meglévő helyiségek között viszont nem akadt választék.

A probléma most megoldódott, s végül kiderült, hogy érde-

mes volt várni. A belváros most készült. A belváros most készült. A belváros most készült.

Képzünk meg az Interkontinentál felavatása előtti napokban készült. — néhány állvány is tanuskodik erről — azóta már teljes pompájában ragyog az épület és nyulánk formájával új jellegű ad a környéknek. Nos, a Batistje utcába úgy jutunk, ha a hotel főbejáratánál — a képen a balkéz felől első autóbusz jelzi azt a pontot — befordulunk jobbra. A város legnagyobb hoteljének főbejáratával majdnem szemben épül már az El-Al irodája.

Cvi Pomagrin, nemzeti légitársaságunk bukaresti kirendeltségének vezetője a következőket mondotta:

HÁZAVATÓ DECEMBERBEN

— Egy tenyérnyi Izrael lesz a Batistje-utcai iroda. Ugy rendezzük be, hogy izraeli jellegű és nemzetközi hangulatot árasztó is legyen. Ünneplés felavatására decemberben kerül sor.

Kilenc hónapja dolgozik Bukarestben, először képviseli külföldön az El-Al-t, ahol nem tartozik a legnépszerűbb tisztviselők sorába. Miután befejezte közgazdasági tanulmányait az egyetemen, Tel Aviv város szolgálatába lépett, a költségvetési osztályon dolgozott, s néhány évvel ezelőtt került át nemzeti légitársaságunkhoz.

Bukarestben már nagyszerűen

TÜHERCEGNO

Az idei európai amatőr szabás-vasarás verseny győztese egy svájci fiatalasszony, Regina Detarist lett, a Baden-Badenben megrendezett választáson. A díjat most adták ki tizennyolcad-szor.

port Luddról? — Tavasszal.

NEM „VÁGJAK MEG” A TURISTÁT

Bevezetőben azt írtam, hogy a népi turisztika paradicsoma Románia. Ezt annak a felismerésnek alapján állítom, hogy a kispénzű turisták is nagy szívéllyel fogadják, az árak a lehetőségeihez illeszkednek, ehhez, szórakozhat kedvére. Sem a helyi lakossághoz képest, sem a többi külföldi vendéghez viszonyítva nem érzik magát hamupókéknak, mint például a franciaországi Biarritzban, a belga Ostendében, vagy Róma belvárosában.

Romániában puritánság az uralkodó stílus, a felvételünkön látható hotellek szemközt — vagyis Bukarest szívében — egy jó étteremben éppen annyit lehet vacsorázni, kávézni, vagy cigkázni, mint az erdélyi kisváros vendéglátóipari létesítményeiben.

Ezt szereti a turista. Ha érzi, hogy otthonosan mozoghat az országban, nem igekezik ott lépten-nyomon „megválni”, el-lében a szó igaz értelmében szívesen látják. Nem az a fontos, melyik országból jött, nem is az, hogy mennyi pénze van. Csak egy fontos. Az, hogy civil legyen. Az egyenruhában érkező külföldieket nem szívelek.

elben — hamar kiderült, hogy a problémákat egyszerűbb kézzel tartani miniszteriális szinten. Ma a román kormányban is van idegenforgalmi minisztere, s ez egyszerűbb teszi a mi dolgunkat is, mert a felmerülő kérdéseket a legmagasabb államigazgatási régiókban intézhetjük el.

— Ki foglakozik a minisztériumban közvetlenül az El-Al, illetve az izraeli turistaforgalommal?

— Lupu államtitkár. A legszélyesebb segítőkézséget tapasztaljuk részéről.

— Milyen volt az idei turistaszézon az El-Al szempontjából?

— Nagyon erős. Talán 25—30 százalékkal erősebb a tavalyinál. Az izraeliek azt hiszem, az ideig fedezték fel Romániát a maga teljességében.

— Hogyan látja a további fejlődés előjeleit?

— Rózsásan. Új távlatok nyílnak előttünk, ugyanis megkötöttük azt a légi egyezményt, amely lehetővé teszi a New York—Tel Aviv—Bukarest közvetlen vonal megnyitását.

— Mi az értelme ennek?

— Eljárásról BORSZÉKRE...

— Alapos feltevésként, hogy sok amerikai turista érdeklődik majd kombinált nyaralási lehetőség iránt, vagyis mondjuk 10 napot tölt Ejlában és 10 napot a Kárpátokban, esetleg valamelyik érdeklődő izraeliek számára — ezzel a jel-szóval: „Ismerjük meg a zsidó multat, népiünk tegnapját.” Nos, a kirándulók öt európai országba jutnak majd el, s elsősorban a zsidó mult emlékeit tekintik meg.

— Az egyik ország — Románia.

— Már elkészültek a tervek, hogy hová viszik el a zsidó mult iránt érdeklődő izraelieket Romániában?

— Bizottság alakult, amely járván dolgozik az országjáró tervén. Dr. Mose Rosen, a romániai zsidóság országos főrab-bija is tagja a bizottságnak.

— Mikor indul az első csoport?

ZSIDÓ NAPTÁR JELENT MEG MAGYARORSZÁGON

— AZ ÚJ KELET TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

Budapestben az ideig megjelent zsidó naptár, amely az alkalommal a Gregoriánus naptár szerinti 1972-ik év végéig ismer-teti a zsidó ünnepeket. A naptár, ahogyan arról az „Új Élet” című budapesti zsidó lap beszámol, közli a templomi szokások rend-jét is, különös tekintettel az ün-nepekre. Felsorolja a naptár, melyet a Magyar Izraeliták Ország-gos Képviselete adott ki, az el-pusztult zsidó községek emlék-napjait is és ezzel nagy szolgál-atot tesz a világ különböző tá-

jain élő magyarországi származású zsidóknak, akik a naptár adatait figyelembe véve készü-lhetnek fel a kegyeletes megem-lékezésekre.

Az őszi ünnepekre való elő-készület Magyarországon más vo-natkozásban is megkezdődött. A budapesti izraelita hitközség hir-detményt tett közze a templom-lételek belépőjegyeinek kiadására. A jegyeket augusztus 23-tól fog-va adták ki a hitközség hivatali helyiségeiben.

«ALLAH KERTJE»

Nem tudjuk kivonni magunkat azon feltételezés alól, hogy az izraeli televízió filmbevásárlói, vagy a tekeres lepergetéséért felelős személyek, nem tekintették meg előzőleg az elmult pntek este vetített filmet, az „Allah kertjét”, Marlene Dietrich-hel és Charles Boyer-val a főszerepekben. Mert csak így képzelhető el — józan észsel —, hogy hozzájárulásukat adták az 1936-ban készült, olcsó, ál-romantikus, szürkepos, érzélgős, buta — és butító — „valódi” keleti milióben lejátszó, klerikális, a keresztény hitet glorifikáló giccshez.

Azonban, ha előzőleg mégis látták, végignézték és engedélyezték a „filmremek” pntek esti bemutatását — még súlyosabb a bűnik. Nem mintha attól fél-nénk, hogy a filma hatására a tévé-nézők tömegesen kitérnek majd és felvételi kérvényt nyujtanak be valamelyik rendezőhá-vezetklni akarván bűneikért — az együttyi mese 1971-ben ha-tástalan marad a legbálgabb em-berre is, lelt-légyen az zsidó, keresztény, mohamedán avagy buddhista — hanem azért, mert teljhatalmukkal, autoritásukkal visszaélve csálhatatlan (!) műbi-ratói képességük és izlésük (!) tudatában, rákényszerítik az il-lyen silány, fércműveket a ké-nyev-kedvűkre kiszolgáltatott pntek esti tévé-nézők tömegére, csak még jobban elrontva izlésü-

ket — a védekezés lehetősége nélkül.

A hangsúly a pntek estén van. Nem mintha nem volnának bosszantók a hétköznapokon — különösen szerdán — vetített ös-kori, vízőzönelőtti ostobaságok, de többszörösen dühítő pntek esténi elrontása, elpazarlása. A hét egyetlen este, amikor egy fá-rasztó, robotos héttel a háta mö-gött az ország népeinek nagy többsége a készülék előtt ül — más szórakozási lehetőségek hi-ján — a könnyű vagy nehezebb fajsúlyú, de nivós tartalmú mű-sor reményében.

Pntek este vendégek jönnek hozzánk, vagy mi megyünk ven-dégségbe. Az eredmény ugyanaz: a vendégek nem merik megkérni vendéglátóikat „Allah kertje” szépségeinek kirekesztésére a szó-bából, a házigazda pedig nem meri elzárni a készüléket, arra gondolva, hogy ez a „vacak” biz-tosan tetszik szörnyű izlésű ven-dégeinek, ha a képernyőt ilyen elmélyülten nézik. Tehát szven-dünk mindannyian „Allah kert-jében”, vendégek és vendéglátók — keresztre feszítve.

Jó, ne keressünk kifogásokat, ne „kenjük” a dolgot vendé-ginkre. Akkor is végignéztük „Al-lah kertjét”, ha szűk családi kör-ben voltunk — mint például a sorok írója — vendégek nélkül, de akarategyeneségünk, a mági-

kus sugárzású géphez való viszo-nyunk meggátolt bennünket a készülék kikapcsolásában. Csodá-dkra vártunk: talán a film ké-sőbb megjavul, a vége felé majd „kialakul”. De csodák nincsenek — már 1936-ban sem voltak — és Allah kegyelme, mint tudjuk, ugyan végtelen, de csodákra ő sem képes...

A film meséje — azon szeren-csések okulására, akik lemarad-tak a „műlveztéről” — dióhéj-ban: Charles Boyer, a még kez-dő, fiatal amorozó, mint trappis-ta szerzetes valamilyen északaf-rikai kolostorban meghasonlík hitével, Istenével és elmenekül a joféle likórt gyártó szerzetesár-sak közösségből. Osszetalálkozik az ugyancsak zárdában nevelke-dett Marlene Dietrich-hel, akit — „lelkinyugalma visszanyerése céljából” — szaharai zarándok-utrá küld egy istenes apácánőnk-asszony. A kiugrott szerzetes — aki egy jelenet során letépi a ke-sztyet is a nyakából és eldobja — és a film készítése idején is már hervadásnak indult „Kék Angyal”, egymásba szeretnek és megesküsznek, ám az ifjú férj nem fedi fel neje előtt titkát. De később, a szaharai homokdűnák közötti zarándokuton, a nemes és szépséges asszony véletlenül me-giscsak tudomást szerez férje szerzetesi múltjáról. És nagy csucsületen után — amely során Boyer glicerinkönyveket is ejt — a Charles-fiu, visszamegy a ko-lostorba benedikintert főzni.

Noha szinte letaglózza mered-tünk a kies Szaharában is estélyi ruhát viselő Marlene és európai öltözékében nyakig begombolo-zott, söt fekete lakkcsizmát is vi-selő, fess Boyer látványára (külö-nösen megcsodáltunk egy ezüst tálcan italt szervírozó frakkos arabot) mégis fel kell tennünk a kérdést: Kinek jó ez? Ki kívánosi erre a tömény sületlenségre? Miért kellett ezt az ósdi ostoba-ságot kikotorni a filmtevést vas-tag pora alól, pénzt adni érte és Izraelben — pntek este prezen-tálni?

Boros György

VÖRÖS MARISKA

Írta: SZENES ERZSI

Gyerekkorom legtöbb estéjét a konyhában töltöttem a cselédék oltalma alatt. Két kis szobában laktunk, anyám szenvedélyesen szerte a rendet, de a csendet még inkább. Sohasem találkoztam emberrel, aki a csendet így fölébe helyezte volna mindennek. Azt hiszem, a csendben a szíve énekelgett, mert külön-ben hogyan kívánta volna, élethez való szívós ragaszkodásával, azt a némaságot, amely már majdnem a halottaké? — Apámnak meg a olvasója miatt kellett a csend, tanított vagy munkáit, hosszú téli estéken éjfél-en túl is dol-gozott. Így az én gyermeki lármámat, nyugta-lanságomat kiszorították a konyhába.

Ha estebe hajló délutánokon hazajöttünk testvéremmel az iskolából, egyenesen a kony-hába vezettek bennünket, s mikor levetítették esőtől, hótól átázott cipőnköt, anyám kezével előbb megmelegítette lábainkat, azután meleg papucst húzott rájuk. A konyha nagy volt úgy éj hódly, de meleg is, mint a tollas dűnyha, úgy bujnak meg benne mint éjszaka a dűnyha alatt. A széles, fehér-barna cserép-kályha sutjára telepedtünk a macskák mellé. Akkoriban még nagyon szerettem ezeket a karsu, villámosszörű, zöldszemű állatokat, később, hogy nagyobb lettem, elkezdtem félni tőlük. Talán mióta Borist, a cselédéknét, megmarta az egyik, igaz, hogy Boris tükörrel vadította a szürke, nagy macskát, míg az neki-ugrott. A cselédéke olyan élénken esztelte ezt a jelenetet minden alkalommal, hogy való-színűleg elvetette bennem a félelem csíráit, melyek észrevétlenül megnőnek mint estefelé az árnyak.

Órák hosszat is elültem a macskák mellett a suton, felhúzott lábammal, meggömbölt hát-tammal, nagy, két szememmel, összegubbasz-kodva, kéjesen élvezve a kályha közvetlen melegét, s a megrepedt vaslemezben belebámulva a vörösen izzó tűzbe, nem is nagyon külön-böztöm tőlük. A meleget, az álmódzó lusta-ságot épp úgy szerettem akár ők.

Mig a téli esték szép szelédék voltak, annál gyötrelmesebbek a reggelek. Nehéz álmok szorították le a szemhéjamat, alig tudtam a szemem kinyitni. Milyen rossz volt felemelni a jó meleg takarót — jaj, hánszor húztam vissza a lábam, mely elsőnek szokott kikém-lenni alóla! Aztán végigszaladtam a jéghideg szobában, fehér kis ingemben, a konyhában a sutra telepedtem újra a macskák mellé és se-hogysem tudtam rászállni magam, hogy meg-kezdjem az öltözködést. Szeszélyes és rossz-kedvű voltam, civakodtam, duzzogtam, keserűség fojtogatta a torkomat. Keserűek, vigasz-talanok voltak a téli reggelek, még idebenn átjárt a friss kávé, ingerlő, meleg szaga, odakinn ridegen várt rám a homályos, ködös, idő, mint egy szomorú, világtalan öreg ember.

Szívemből gyűlöltem a haragot és az órá-t, mert gyalázatosan pontosak voltak, ha mely hangjukon nyolcat számoltak, úgy éreztem, az iskola összes gyermekei rámoitgottak a nyelvükre. És Istenem csak tudtam volna merre, hol vannak a könyveim, olyan nehéz volt azokat együvé gerezlyézni. Szeretszét hervetek a faliszekrényben, az asztalon, a vánk-osom alatt. Most szerettem volna mindenki-vel jóban lenni, puha és kezes lettem mint egy szőnyeg, meleg jószág szállt fel felelem. De a verés legtöbbször már elkerülhetelen

NAPRÓL — NAPRA

Egy amerikai turista „kálváriája”

Legalább egy amerikai állam-polgár volt, aki nem tudott Nixon emlékeztetés beszédéről, a dollár leértékeléséről. Ez a turista Var-sóban tartózkodott és a Nixon be-széd előtti este 10 dolláros bank-jeggel fizetett az étterem pincér-nek, aki cserébe 100 zlotyt adott át neki. Ez volt az aznap „fekete” valuta árfolyama. Másnap a turista a szálloda portásánál „váltott pénzt”, s ezuttal a dollár „turis-ta”-árfolyama szerint 40 zlotyt kapott a 10 dollárosért. Amikor elfogyott a pénz, másnap reggel bement a bankba, ahol a hivata-los árfolyam szerint 24 zlotyt utaltak ki 10 dollár ellenében.

Az amerikai eszeszvetlen ro-hant a szállodájába és félig sirva mondogatta a feleségének: „Csoma-goly, azonnal utazzunk haza! Va-lami történt a dollárral!”

Nur deutsche Sprache

A nyugat-német Lufthansa nem vesz tudomást arról, hogy nem-csak német anyanyelvű, vagy ál-lampolgárságu utasok tartózkod-nak a repülőgépein. Miközben az El-Al négy-nyelvű (héber, angol, francia és német) olvasnivalóval kedveskedik az utasoknak, addig a Lufthansa gépein kizárólag né-met nyelvű napilapok és képes új-ságok állnak az utasok rendelkezésére. Így történt meg legutóbb is, hogy a Lufthansa Izraelbe tar-tó gépén, ahol az utasok közel 90 százaléka izraeli volt, kizárólag német nyelvű sajtótermékek álltak a rendelkezésükre.

Itt az ideje, hogy a Lufthansa gépein is bevezessék, ha nem is a héber, de legalább az angol és a francia nyelvű lapokat, főleg ak-kor, ha a társaság gépe ilyen ki-tünő forgalmat bonyolít le Izrael-be.

Közgazdaság

Nem a bérek emeléséért, hanem az árak csökkentéséért kell küzdeni

Vitanap a Híztadrtut közgazdasági kutató-intézetben

A Híztadrtut közgazdasági kutató-intézetének égisze alatt vitanapot tartottak a hét elején a tel-avivi és jeruzsálemi egyetem vezető közgazdász professzorai a devalvációs gazdasági és társadalmi kihatásairól. Jicchák Aharon híztadrtuti főtitkár közölte meg nyitó-beszédében, hogy a 800-900 fontos keresetek szünetiek meg legjobban a különböző drágulásokat, és gyakorlatilag nincsen semmi lehetőség arra, hogy kártalanítják őket. Ebben a kategóriába tartozik a bérekalkulációk legnagyobb része, mintegy félmillió ember. Szeptember közepén megdrágultak az autóbussz viteldíjak, és mindent meg kell tennünk azért, nehogy ismét bekövetkezjen az árak és a fizetések emelkedésének természetlen körforrásába — mondotta Ben Aharon.

A közgazdasági szakértők legnagyobb része hangsúlyozta a vitanap folyamán, hogy a font leértékelését csak abban az esetben koronázza siker, ha leértékelés a fogyasztás emelkedésének megfékezésére. Dr. Jákov Arnon, volt pénzügyi államtitkár, azon véleményének adott kifejezést, hogy a Híztadrtutnak az egyszerű és azonnali áremelések mellett kellett volna állást foglalnia, elvetve azt a megfontolást, hogy a kereskedelmi rástárakat mentesítsék egyelőre a vámilleték többlete alól. Az a veszély fenyeget, — mondotta dr. Arnon, hogy

az árak inflációja néhány hónap múlva jelentkezik majd, amikor a kereslet nyomán felverik az árakat. A megoldás az, hogy a Híztadrtut rugaszkodjon a befagyasztott haszonkulcs elvéhez, — vagyis ahhoz, hogy bizonyos árucikkek után változatlan maradjon a gyártó és kereskedő haszna, függetlenül az illető termék árának emelésétől. Ha megszüntetik a haszonkulcs százalékkal való kiszámítását — érvelt dr. Arnon —, lehetővé válik,

Felügyelet a lakásárak felett

BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS — CSAK A KÖZÖNSÉG PANASZA ALAPJÁN

Panaszirodákat nyitott a szikunugi minisztérium

Vasárnap reggel életbe lépett a lakásárakat szabályozó rendelet, amely egyelőre ez év december 31-ig marad érvényben. A rendelet kimondja, hogy a vállalkozók nem emelhetik az általuk ajánlott lakások árát az augusztus 15-i árszint fölé. A rendelet meghatározza a várható bűntetéseket is. A lakásárak felverőre három évi börtönbűntetés, vagy százezer font bírság van és a bíróságnak lehetősége van arra is, hogy olyan összegű bírságot vessen ki, amely a lakásár ötödörébe. A rendelet kibocsátásával egyidőben Zeév Seref szikunugi miniszter felügyelő-bizottságot nevezett ki és azok az építkezési vállalkozók, akik emelni akarják az általuk épített lakások árát, ehhez a bizottsághoz fordulhatnak építkezési kalkulációjuk benyújtásával. A probléma természetesen az, milyen gyakorlati lehetőség van a rendelet maradtalan végrehajtására. Ellentétben a közszükségleti fogyasztási cikkekkel, a lakások árát a vásárlók és a vállalkozók közötti tárgyalás dönti el és számos alkalom nyílik a rendelet megkerülésére is. A vállalkozó használhat például drágább típusú redőnyöket, vagy fűrdőszoba-csempéket és ez által luxuskivitelnek deklarálhatja a lakást. Jehuda Lajis, a szikunugi minisztérium szóvivője közölte, hogy a minisztérium nem szándékozik árelenőrköt küldeni a vállalkozókhoz. Bírósági eljárásokat csak a polgárok által be-

FELÜLVIZSGÁLJAK AZ ÉTTERMEK ÁRAIT

Az Árelenőrző Bizottság paritásos bizottságot állít fel, amelynek feladata lesz, hogy kidolgozza a kávéházak és éttermek új árszabását, tekintettel az élelmiszerárak emelkedésére. Felkérték a vendéglátóipari szervezeteket, hassanak oda, hogy amíg a bizottság befejezi munkáját, az éttermek tartásuk az augusztus 15-i árszintet, függetlenül az azóta bekövetkezett áremelkedéstől. A kiskereskedők szervezete e-

Nagyobb kölcsönök az oléknak

A kltügyi minisztérium elhatározta, hogy felemeli az új oléknak nyújtott konstruktív kölcsönök összegét. A kölcsön-alap eddig 5000 font önállósítási kölcsönt folyósított a városokban és tízezer fontot a fejlesztési területeken. A kölcsön összege ezentul tíz, illetve tizenöt ezer font lesz.

Ezzel párhuzamosan emelték a befektetések elősegítésére szolgáló alap költségvetési kereteit is. Az alap eddig maximálisan körülbelül 30 ezer font kölcsönt adott új oléknak, akik saját tőkéjük és a kölcsön segítségével ipari vállalkozásba akartak kezdeni, most pedig 45-60 ezer font lesz az ilyen típusú kölcsönök összege.

A kölcsönöket tíz évi időtartamra folyósítják, évi 11 százalékos kamattal.

séges. Többek között javasolta: a szegény néprétegek számára nyújtott oktatási és betegbiztosítást. Dr. Ejtán Berglass borulátón nyilatkozott a leértékelés sikerének esélyéről, és csatlakozva Micháeli professzor véleményéhez a szegény néprétegek közvetlen kártalanítása ügyében, kijelentette, hogy

A Híztadrtut árharca eleve vesztés küzdelem, miután a kereslet nyomására emelkedni fognak az árak, amelyek a pénz újabb leértékelését és újabb adókvétést hoznak magukkal elkerülhetetlenül.

A vitanapot Jicchák Ben Aharon foglalta össze, aki megállapította, hogy a leértékelés árat egyelőre csak az októli akarák j behajtani, akik fix-keresetből élnek. A főtitkár szerint, a lakosság egy bizonyos része, körülbelül 200 ezer ember tartozik a meggyalagló kategóriába, amelynek részéről állandóan emelkedik a kereslet. Az igazság az, hogy a keresletet éppen azért akkor sem lehet lecsökkenteni, ha csökkentik a félmillió bérekalkulációkat. — mondotta a főtitkár.

Ellentétben a hagyományos gyakorlat, amely szerint a szakszervezetek a dolgozók munkafeltételeinek és bérének érdekvédelmét látják el, a Híztadrtutnak ma nem magasabb bérért, hanem alacsonyabb árakért kell harcolnia,

hogy lehetővé váljék a drágulási körforgás megakadályozása. A közgazdasági professzorok tanácskozásai során, természetesen sokat foglalkoztak az alacsony keresetűek életszínvonalának kérdésével, különös tekintettel azokra a rétegekre, amelyek jövedelmét szempontjából a hivatalos szegénységi árszint alatt vannak. Michá Micháeli professzor véleménye szerint, a létfontosságú élelmiszer- és iparcikkek árának szubvencionálása nem oldja meg a kérdést. Olyan adó ez, amely megemlíti az árakat, — mondotta Micháeli professzor, — aki annak a nézetének adott kifejezést, hogy az alacsony keresetű rétegek jövedelmének tényleges növelése, csak szubvencionált szolgáltatások útján lehet.

MEMORANDUM A DRÁGULÁS ELLEN

Többtucat üzemi bizottság és városi munkástanács aláírásával ellátott memorandumot nyújtottak be Jicchák Ben Aharon híztadrtuti főtitkárnak. A memorandum követeli a drágulás azonnali megfékezését, a teljes drágulási pótlék kifizetését 1971 júliusi hatállyal visszamenőleg, — valamint minden közszükségleti élelmiszer árának visszaállítását az eredeti szintre. A memorandum kezdeményezői tanácskozást tartanak a hét végén, amikor megtárgyalják gyakorlati lépések foganatosításának lehetőségét.

Vasárnap egyébként, tömegtiltást tartanak Szdérot és környékén munkásai, akik követelik a kollektív szerződés kijavítását a

Subszídium, vagy kártalanítás

AZ ALACSONY KERESETŰEK SZÁMÁRA AZ OLCÓ IS DRÁGA

Elvben már létrejött a megállapodás a pénzügyminisztérium és a Híztadrtut között az elsőrendű fontosságú élelmiszerek áremelésének törlesztéséről, illetőleg csökkentéséről. A tárgyalások során ellentétes szempontok merültek fel és ez megnyitkozott különböző személyiségek kijelentéseiben.

Arnon Gáfi, a pénzügyminisztérium költségvetési osztályának igazgatója hangsúlyozta, hogy a szubvencionált élelmiszerek fenntartása, a közhiedelmekkel ellentétben, elsősorban a magasabb keresetű osztályba tartozó rétegek javát szolgálja, — a szegénysorúak kártalanítás-

sa helyett.

A pénzügyminisztérium adatai szerint, az idei költségvetés 290 millió fontot irányzott elő közszükségleti cikkek szubvencionálására és ezt az összeget 30 millióval növelték a leértékelés után. Ahhoz, hogy fenntartható legyen a korábbi szubvencionált árszint, további 75 millió font szubvencionálásra lett volna szükség. De ebből az összegből, hangsúlyozta Arnon Gáfi, csak 15 millió jutott volna a szegénysorúaknak. A pénzügyminisztérium illetékei által lefolytatott kutatómunka ugyanis bebizonyította, hogy minél kevesebb jövedelmű egy család, annál kisebb hasznos származik az élelmiszer szubvencionálásból.

A költségvetési osztály igazgatója ezzel kapcsolatban közölte, milyen módon oszlik meg a nemzeti jövedelem a különböző rétegek között és milyen mértékben részesülnek az egyes rétegek a szubvencionált árakból.

92 MILLIÓ DOLLÁR A HÍZTADRUTI EXPORT

A híztadrtuti szektor folyó évi exportja eléri a 92 millió dollárt, ami a gyáripari összkivitel 19 százaléka, leszámítva a gépműnt-exportot. Ezeket az adatokat közli a Chevrá Ovidm (a Híztadrtut gazdasági tevérszervezete) gazdasági osztályának belső közlönye.

A jelentés szerint, a gazdasági

osztály által végrehajtott kutatómunka azt bizonyítja, hogy a vártnál lassabb ütemben emelkedik az export. A jelentést kézzel a font leértékelése előtt készítették el a gazdasági osztály szakértői, akik most azon aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy csökkenni fog az exportból származó haszon, tekintettel a finanszírozási költségek megdrágulására, valamint a várható emelkedésekre a bérekben és bizonyos alapanyagok árában. Ezzel együtt magát az export-keresletet nem fenyegeti veszély, miután a rendelések legnagyobb része még az év elejéről származik és véglegesnek tekinthető.

A híztadrtuti iparvállalatok fő export-termékei közé tartozik a faanyagok és bútrok, villamosági és elektronikai berendezések, gépek, valamint a kerámia és konzervált élelmiszerek kivétel. A 92 millió dollárból 27 milliót exportál a Kur-koncern, 24 milliót a kibuc gyárak, 6 milliót a Jáchin-Chákál citrusfeldolgozó, a fennmaradó összeg megoszlik a többi híztadrtuti iparvállalat között.

Az ellátási nehézségek ellenére az élelmiszer-árúházak úgy döntöttek, hogy az eddighez hasonlóan, az idén is megrendezik a szokásos ünnepi árleszállítást, amelynek keretében kedvezményes áron kerülnek a pimentúra bizonyos félig közszükségletnek számító élelmiszer-, és háztartási cikkek.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A fekete piacon a dollár árfolyama 4,29, az arany ára 6150, az Edward-arany 48,20: a George tallér 48 font volt.

A haifai kisiparosok szervezete új kisipari központ létesítését tervezi a haifai öbölben, ahol a város ipari üzemeinek legnagyobb része tömörül. A város egyelőre 25 dunányi területet bocsátott a kisipari központ felépítésének céljaira, de annak végső felépítéséhez valószínűleg, további 25 dunámra lesz szükség. A kezdeti befektetés egy-millió font.

Kétféle fontos befektetéssel benzin és petróleum-vezeték építenek Asdod és Jeruzsálem között. A benzin a haifai kőolaj-

A legalacsonyabb jövedelmű réteg, amely családonkénti keresete nem haladja meg a 340 fontot, a szubvídium összegének mindössze hat százalékában részesül. Az izraeli családok 12,5 százaléka tartozik ebbe a kategóriába.

A családok 19 százaléka havi 670 font alatti keresettel rendelkezik és ezek a szubvídium 16 százalékában részesülnek. A legmagasabb keresetűek csoportjába, 1680 font felett, a családok 18,2 százaléka tartozik és ezek részesülnek a szubvídium közel 23 százalékában. Ezek az adatok végeredményben azt jelentik, hogy a korábbi árszint fenntartása további 75 millió font pótköltségvetést tett volna szükségesé, amelyből mindössze 15 millió kerül a szegény néprétegekhez.

Ezek az eltérések még sokkal élesebben jelentkeznek bizonyos típusú szubvencionált élelmiszereknél, mint a hús és a tej. A 600 font jövedelmű család havi 32 fontot költ húsrá, míg a havi 1000 font jövedelműek 47 fontot, a havi 1500 fonttal rendelkezők pedig 60 fontot. Ebből is nyilvánvalóvá válik, hogy a különböző húsárak szubvencionálása nem a szegény néprétegek számára teszi jobban elérhetővé azok fogyasztását. Hasonló a helyzet a tej- és tejtermékek, valamint a tojás esetében és végeredményben csak a kenyér és az olaj fogyasztása független — többé-kevésbé — a fogyasztók kereseti színvonalától. A kenyér esetében viszont más a probléma: ha a kenyér olcsóbb a takarmánynál, fennáll a veszély, hogy a falvakban szubvencionált kenyérrel etetik az állatokat.

ÚJ SZALLODA JERUZSÁLEMBEN

19 millió font befektetéssel lakás-szálloda nyílik Jeruzsálemben. A szálloda, amelyben 350 önálló, szökómfortos lakás lesz, a fűtési, takarítási és karbantartási szolgáltatások mellett, gondoskodik a lakók kulturális szükségleteiről is, tehát abban kulturális klub és uszoda is lesz. A szálloda Bét Hákerem negyedben épül fel és befektetési központ jóváhagyta a terveket 15 évre szóló három millió fontos befektetési kölcsönrel együtt.

Európában leszállítják az árakat

KEDVEZMÉNYEKET KÖVETELNEK AZ AMERIKAI IMPORTŐRÖK

Amerikai textilárú importőrök azzal a kérelemmel fordultak az izraeli textil-exportörökhöz, hogy biztosítsanak számukra árengedményeket a hamarosan leszállításra kerülő megrendeléseknél. Az amerikai vásárlók szeretnék az amerikai hasznát húzni az izraeli leértékelésből, különös tekintettel a 10 százalékos vámilletékre, amelyet az új amerikai gazdaságpolitika vetett ki import-termékekre.

A nagy amerikai árúházhálózatok beszerzői azzal érvelnek, hogy európai és távolkeleti textilcégek máris közölték, hogy leszállítják árakat, nehogy elveszítsék az amerikai piacot. Az európai cégek abban bíznak, hogy a jelenlegi dollár-válság elmúltával, az Egyesült Államok ismét hatálytalanítja a vámilletékek kivetéséről szóló rendelkezést és addig érdemes fenntartani a piacot a haszonkulcs erős lecsökkentése árán is.

Izraeli textilörökben textilipari gyárosok határozták, amely két lehetőség elé állítja textil-exportorunkat: vagy biztosítani tudjuk az amerikai megrendelők számára a tíz százalékkal olcsóbb árakat, vagy lemondunk az amerikai piac egy részéről. Az elmúlt héten Izraelbe érkezett több amerikai és európai

Panaszkodnak a fényképezőgépi importőrök

A MAGAS VÁM ELŐSEGÍTI A CSEMPÉZÉST

Az optikai cikkeket és elsősorban fényképezőgépeket importáló üzletemberek, arról panaszkodnak, hogy a külföldi fényképezőgépekre kivetett rendkívül magas vám ösztönözze az árak csökkentését és ezáltal súlyos üzleti károkat okoz a törvényes kereskedelemlnek.

Az importőrök adatai szerint 1969-ben 764 ezer dollár értékű fényképezőgépet importáltak Izraelbe, a rákövetkező évben azonban több, mint 200 ezer dollárral kevesebbet, míg idén, az év első öt hónapjában, mindössze 200 ezer dollár volt a fényképezőgépek össz-importója.

Az importőrök számítása sze-

finomítottól érkezik Asdodra, de későbbi időpontban, amikor Asdodban is megkezdte működését a kőolajfinomító, és fogja el látni Jeruzsálem benzin és petróleum-szükségletét.

Az elmúlt héten a törökországi Izmirben megnyílt a nemzetközi ipari vásár, amelyen 45 vállalat képviseli Izraelt. Az izraeli kiállítók elsősorban a gyógyszeriparban használatos elektronikai műszerekkel és gépkocsi alkatrészekkel szerepelnek a kiállításon, de a vegyipar is elküldte legmoderner termékeinek válsztékát Izmirbe, amelynek ipari vásárján most 18-ik alkalommal vesz részt Izrael.

Új tulajdonba került az Arab-Izraeli Bank, amelynek részvény köteget a Bank Leumi átvette a Külkereskedelmi Banktól. Az Arab-Izraeli Bank 12 főkéntézetel rendelkezik, főleg a kisebb-ségi falvakban és a Bank Leumi igazgatósága ígéretet tett, hogy kiszélesíti a bankon keresztüli szolgáltatásokat. Többek között takarékszámlák, befektetési és nyugdíjalapok létesítését tervezi az Arab-Izraeli Bank keretében.

A Gát citrusfeldolgozó és konzerv vállalat bővítési munkálatokat tervez. Az egyrészt exportra dolgozó gyár kibővítésére öt és félmillió fontot szándékozik fordítani Givat Brenner kibuc, amely a Gát tulajdonosa. A remények szerint, a kibővítés évi 850 ezer dollár export-értéklet eredményez.

Pinchász Szápir pénzügyminiszter:

»Az izraeliek elsősorban önmaguktól követelnek áldozatvállalást«

Az államkincstár az idén 8 milliárd fontot hajt be adók formájában — „Ha nagyméretű béremelkedések lesznek, a kormány mérlegelni fogja bizonyos adók emelését”

„Feltételezhető, ha az 1972-es béregyezmények nyomán nagyméretű béremelkedések lesznek, úgy kénytelenek leszünk megvizsgálni bizonyos adók emelésének lehetőségét, hogy ellensúlyozzuk a béremelésekkel járó kiadásokat” — mondotta Pinchász Szápir pénzügyminiszter, valamint kereskedelem- és iparügyi miniszter, a Gyűjtőakció amerikai küldöttségének tagjai előtt megtartott előadásában.

Szápir miniszter, aki az inflációs nyomások elleni küzdelemről beszélt, válaszolt a Gyűjtőakció delegációjának egyik tagjának kérdésére is, hogy „mit csinálnak maguk az izraeliek helyzetük feljavítására?”.

Szápir kijelentette, hogy az izraeliek elsősorban önmaguktól követelnek áldozatvállalást, mielőtt a szétszórta zsidóságához fordulnának. Ennek alátámasztására a pénzügyminiszter megemlítette, hogy 1968/69 folyamán négy milliárd fontot hajtottak be adókban és az idén ennek kétszeresét, tehát mintegy nyolc milliárd fontot hajt be az államkincstár Izrael polgáraitól adó formájában.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter megemlítette, hogy nem csak a külföldi zsidóság körében, hanem a tehetőz izraelieknél is akciókat fejt ki adományok szerzésére. Így például építkezési vállalkozásnál, gyáripárosoknál, gazdasági kereskedőknél és rendkívül jól kereső szabadfoglalkozásúaknál is prezentálta már követelését, hogy az adók felül, önkéntes adományokkal támogassanak különböző arra érdemes célokat. Ennek a kezdeményezésnek az eredményeként az elmúlt évben körülbelül 100 millió fontot adományoztak izraeliek nevelési, tudományos, egészségügyi, népjóléti, szociális célokra.

Egy másik kérdésre válaszolva Szápir kijelentette, hogy az államalapítás óta több mint hatvan-szorosára növelték az exportot, ami abszolút számokba azt jelenti, hogy 28 millió dollárról 1 milliárd 750 millió dollárra növelték árú kivitelüket. Ez a szint a világvizonylatban egyedülálló export-emelkedés akkor következett be, amikor a zsidó lakosság

mindössze három és félszeresére növekedett.

Előadásában a pénzügyminiszter ismételt azon hitének adott kifejezést, hogy 10—12 éven belül megkészszerzzük Izrael lakosságát.

— Amit önközül senki sem hitt volna négy évvel ezelőtt, hogy az Egyesült Államokból évi tízezer zsidó ifjú fog alijizni, ugyanúgy meg vagyunk győződve arról, nehéző önközül meg elképzelni, hogy egy évtizeden belül évi 100—150 ezer lélek fog alijizni a világ különböző országaiból — mondotta Szápir pénzügyminiszter.

A CSECSEMŐ 28 KILO NYOM

Abidzán (IFP). — Elefántcsontpart sajtójának jelentése szerint az afrikai országban van egy 22 hónapos csecsemő, akinek súlya 28 kilogramm és magassága 90 centiméter. A lapok rámutatnak arra, hogy a csecsemők korához viszonyítva sokatlanul erős hangja van. A csecsemő a világ egyik legnagyobb békijének számít. Megjegyzendő, hogy a szóbanforogó gyermek, név szerint Elías Dau Szariato négy kilóval jött a világra.

Amerikába utazott Sabin professzor

Rechovot. (Az Uj Kelet tudósítójától). Albert Sabin professzor, a Weizmann Intézet elnöke tegnap repülőgéppel Olaszországba, va-

lamint Amerikába utazott. Sabin professzor Rómában részt vesz a leukémia (fehérvérűség) problémáival foglalkozó nemzetközi tudományos kongresszuson, majd Amerikába folytatja útját, ahol a Weizmann Intézet működésével kapcsolatos különböző rendezvényeken jelenik meg.

(dryo)

Álmosi munkaügyi miniszter Ásdódban:

Egyetlen üzemi bizottságra és egységes munkaszerződésre van szükség

A miniszter kísérletet tett a Rogozin-gyár munkaviszályának megoldására — A bezárt gyár munkásai tapssal fogadták Álmosit

Joszef Álmosi munkaügyi miniszter tegnap Ásdod város vendége volt és látogatása során bejárta a város nagyobb ipari üzemait, beleértve természetesen a kikötőt is. A miniszter megbeszélést folytatott az üzemi bizottságok tagjaival és ennek során a résztvevők, elsősorban a kikötői üzemi bizottságának képviselői felvetették az alapvető élelmiszer drágulásának kérdését, valamint azt, hogy szívesen a munkaadók nem tartják be a kollektív munkaszerződésekben vállalt különböző kötelezettségeket.

A munkaügyi miniszter érdemben válaszolt a felvetett kérdésekre és számos esetben ígértet tett, hogy a minisztériuma által lefolytatott vizsgálat után írásbeli választ juttat el az üzemi bizottságoknak. A kikötői üzemi bizottsága al-

tal felvetett problémákkal kapcsolatosan Álmosi azt mondta, hogy ő az egységes munkaszerződéseket pártolja, amelyek biztosítják, hogy az ország mindhá-

munkások pedig visszatérnek a munkájukhoz. A rendőrség, amely attól tartott, hogy a 10 nappal ezelőtt bezárt Rogozin-gyár munkásai tüntetést rendeznek a miniszter ellen, nagy készütséggel vonult ki, erre azonban nem volt szükség:

a munkások tapssal fogadták és bocszatták a minisztert. A magasrangú vendég látogatása befejező részében részt vett a városi tanács díszülésén, amelyen Cvi Cilker polgármester, valamint a tanács tagjai vázolták Ásdod fejlődését és problémáit.

A késő esti órákban jelentették, hogy az ásdodi munkástanács titkársága és a Rogozin-művek üzemi bizottsága elfogadta a Hisztadrut szakszervezeti osztályának javaslatát a munkaviszály likvidálására. A gyár tulajdonosai még nem nyilatkoztak.

Megerkezett Shannonból az El-AI gépe

Tegnap hajnalban megerkezett az írországi Shannonból az El-AI repülőgépe, amely — mint jelentették — technikai hiba miatt kénytelenül le kellett szállítani végére. A gép magával hozta az izraelből küldött technikusokat, akik elvégezték a szükséges javításokat, va- lamint az utasok poggyászát, amelynek semmi baja nem történt. Az El-AI már szétbontotta az ország minden részébe a 150 bórondót, amelyeknek tulajdonosai- val közölte, hogy nem kell visszaadni, illetve visszafizetni a gyors- segély gyantán kiosztott 100 fontot és a piperecikket tartalmazó táskát, amelyet a poggyász nélkül érkezett utasok kaptak Luddon.

Feltételezik, hogy a technikai hibát a tartályból kifolyó sav okozta.

Bobby Fishernek jóslják a világ- bajnoki címet

Moszkva (IFP). — Dr. Max Euwe, a nemzetközi sakkföderáció elnöke kijelentette Ottawában a Pravda munkatársának, hogy megítélése szerint Robert (Bobby) Fisher amerikai nagymesternek vannak az idő szerint a legjobb kilátásai a sakk-világbajnokság középöntőjében győzelmet aratni.

NAGY TŰZ A TECHNIKUMON

A Haifai Technikum egyik fakultásának épületében, az ötödik emeleten tegnap hajnalban tűz ütött ki, amely több ezer font összegű kárt okozott. A haifai ifjúságot öt kocsival jött ki és rövidesen „okálizta” a tüzet, amely a jelek szerint a hűtőházban tartott vegyi anyagok gyúladása által keletkezett. A rendőrség és a tűzoltóság párhuzamos nyomozást indított a pontos ok kiderítésére. Lehetségesnek tartják, hogy rövidlátás okozta a tüzet.

A LOTTO sorsolása

A lotto tegnap megtartott 35/71 számú sorsolásán a következő számokat húzták ki: 14, 19, 22, 25, 27, 31. A pótszám 06.

UJ KELET
עיתון יומי בלתי ממשלתי בשפה העברית
העיתון יומי מרוטן
העיתון החדש דוד שו
המחיר: ארבע קלטים שוון ממשלתי
תל אביב, דרך הרכבת 52, ת.ד. 831
שנת ה'תשי"ם ערבעים ושתיים
Főszerkesztő: Dr. MARTIN GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCION DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

Még az ünnepek előtt megkezdődik Lansky egy- milliós kártérítési pere a Jediot Achronot ellen

Méir Lansky, a sokat körülvi- tatott amerikai olé-jelelt, aki egyes verzők szerint az amerikai alvilág egyik vezére volt, egy- millió font összegű kártérítési pert indított a Jediot Achronot című napilap ellen, rágalomzás címén. Dr. Zeév Zeltner, a tel- avivi törvényszék elnöke úgy döntött, hogy ebben a nagyjelen- tőségű polgári perben a tárgyalás szeptember közepén, röviddel a bírósági szünet befejezése után kezdődik meg. A bíróság ezzel tulajdonképpen helyt adott J. Máriszki ügyvéd, az alperes jogi képviselője kérésének, hogy hozzák előbbre az eredetileg ok- tober 31-re kitűzött tárgyalás dátumát.

Az ügyvéd azzal indokolta ezt a kérést, hogy Lansky saját tanu- vallomását sürgősen meg kell hallgatni, mert lehetséges, hogy

a belügyminisztérium nem hoz- szabottja meg ideiglenes tartózkó- di engedélyt és ebben az eset- ben a polgári per nem lesz le- folytható, mert a felperes kény- telen lesz elhagyni az országot. A belügyminisztérium néhány nappal ezelőtt egyhavi időtartam- ra, tehát szeptember 27-ig hoz- szabította meg Lansky itt-tartó- kódi engedélyét.

Alig néhány órával a törvény- széki elnök döntése előtt, Lansky azt kérte, hogy ne változtassák meg az eredeti tárgyalási időpon- tot, mert „erre nincs sürgős szük- ség”. J. Alroi ügyvéd, Lansky jogi képviselőjének érvelése szer- int, semmilyen jel nem mutat arra, hogy a hatóságok nem hoz- szabították meg szeptember 27. után Lansky tartózkodási engedé- lyét.

HISZTADRUTI KÜLDÖTTSEÉG UTAZIK NEMETORSZÁGBA

Hannover közrétében 15 izraeli rendőr és 2 rendőrlány van tanulmányi kiránduláson

Düsseldorf. (ITIM-DPA). — A Hisztadrut öttagú küldöttsége a ke- heten egyhetes hivatalos látoga- tásra jön Nyugat-Németországba, a DGP német szakszervezet meg- hívására. A szakszervezet düs- sel-

dorfi szövívője közölte, hogy az izraeli küldöttség különösen a ke- reskedelmi alkalmazottak szakmai problémái iránt érdeklődik és több textil, illetve vegyi-gyárban tesz látogatást. Az izraeli küldöt- tés tagjai ugyanakkor tanulma- nyozni fogják a düseldorfi óvá- ros szanitaris problémáinak meg- oldását is.

Hétfőn 15 izraeli rendőrből és két rendőrlányból álló küldöttség érkezett Dél-Saxoniába, Hanno- ver környékére.

Látogatásuk során rendőrségi szer- vezési és távközlési problémákat tanulmányoznak, ugyanakkor pe- dig megismerkednek a helyi rendőrség munkájával is. A kül- döttség tagjai németországi tartó- kodásuk befejeztével meglátogat- ják a bergeni-belseni haláltábor- t, valamint Bonnt és Berlint is, utá- na pedig Hollandiába folytatják útjukat. Az izraeli Filharmonikusok csü- törtökön Brahms-műveket játszo- tak a hagyományos salzburger zene- fesztiválon, Zubin Mehta, a világ- hírt karmester vezényletével. A közönség hosszantartó tapssal üd- vözölte az izraeli Filharmonikusok- kat, akiket a helyi sajtó is igen pozitív hangnembben értékelt.

VILÁGHIRU SZOVJET FIZIKUSOK IZRAEL IRÁNT ÉRDEKLŐDNEK

Mose Jammer professzor hazatért a moszkvai tudományos kongresszusról

Mose Jammer professzor, a Bár-Ilan vallásos egyetem prore- ktora, aki néhány nappal ezelőtt tért vissza egy Moszkvában meg- tartott tudományos kongresszusról, elmondotta, hogy a szovjet tudósok közöttük világhírű fizi- kalosok élnek érdeklődést tanusita- nak Izrael iránt. Jammer pro- fesszor tudományos előadást is tartott a szovjet főváros Lomo- noszovról elnevezett egyetemén, és a hallgatóság az előadás be- fejeztével viharos tapssal üd- vözölte. A szovjet vendéglátók — mondotta — igen szívélyesen fo- gadták és ott-tartózkodásának

egész ideje alatt az izraeli zászló az egyetem épületén lengett, a többi résztvevők nemzeti zászló- val együtt.

Elmondotta még Jammer pro- fesszor, hogy a résztvevő tudó- sok közül többen szabad idejük- ben politikai beszélgetéseket is folytattak vele és ennek során megállapította, hogy szovjet kol- légiá igen jól vannak informál- va az izraeli körülményekről.

Látogatást tett a professzor a moszkvai központi zsinagógában is, ahol hétköznap és szombaton egyaránt mintegy 40 szomorú zsi- dó imádkozik.

Halálos baleset

Halálos közlekedési baleset áldo- zata lett Abu Záhra 55 éves tu- lakéremi lakos, amikor a taxi, amelyben utazott, óvatlanul meg- előzött egy teherautót.

A taxi és a teherautó sofőrje, valamint hat más utas könnyebb sebesüléseket szenvedett.

Szabadiábra helyezték a rovarirtó-szerek elrablásával gyanúsított Rimont

A „Kusi” néven ismert egykori kommandóharcos 8000 font óvadékot helyezett letébe

A tel-avivi járásbírósa döntése értelmében 8000 font összegű óva- dék ellenében szabadiábra helyez- ték a „Kusi” néven ismert Simon Rimon egykori kommandóharcost, akit azzal gyanúsítanak, hogy be- tört a tel-avivi Hágárin magisz- terbe, ahonnan 160 ezer font érte- kű árut vitt el. Mint emlékeztet, ebből az ügyből kifolyólag volt 12 napig letartóztatásban Eli Landau hírlapíró, a Mááriv kato-

nai tudósítója is, akit a rendőrség azzal gyanúsított, hogy ő közvetített Rimon és az orgazda között.

J. Kohén rendőrtörzserőmester, a tel-avivi rendőrkörzet nyomo- zási osztályának tagja tegnap reg- gel közölte a bíróságot, hogy a rendőrség már befejezte a vizsgá- latot Rimon ügyében és nem el- lenzi a gyanúsított szabadiábra helyezését, természetesen megre- lelő óvadék ellenében. A 8000 font összegű bankgaranciát a Tá- nách-körzetben levő Rám-On szö- vetkezeti falu két lakosa, Rimon két szomszédja tette le. Mint em- lékeztet, Eli Landau esetében is bankgarancia képezte az óvadé- kot, nála azonban az összeg 15 ezer font volt.

NAPONTA 40 EMBERT GYILKOLNAK MEG AMERIKÁBAN

Edgar Hoover, a FBI főnöke figyelmeztet: Az elmúlt évtizedben 76%-kal emelkedett a gyilkosságok száma

Washington. (Reuter). — Az elmúlt évben 15.810 személyt gyil- koltak meg az Egyesült Államok- ban. Ezt közölte Edgar Hoover, az FBI federais nyomozó ható- ság főnöke, aki évi jelentésében rámutatott arra, hogy a rendőrség képtelen feltartóztatni a gyilkos- ságok egyre aggasztóbb terjedését. Hoover rámutat, hogy a gyilkossá- gok több mint 25 százalékát csalá- di viszályok, vagy barátok kö- zötti nézeteltérések nyomán hajta- nak végre. Ebben a vonatkozás- ban a rendőrség majdnem tehet-etlen a megakadályozást illetően.

„Ez társadalmi probléma, amely merül a túllépés azon intézkedések területét, amelyeket a rendőrség foganatosíthat” — állapítja meg Hoover.

A továbbiakban az FBI főnöke közli még, hogy az elmúlt tíz év- ben 76 százalékkal emelkedett Amerikában a gyilkosságok és emberölések száma. A számadá-

MOTORKERÉKPÁROK VIHAROS TUNTETÉS RENDEZTEK TEL-AVIVBAN

Tiltakoznak a sisakviselést kötelező szabályrendelet ellen

Mintegy 150 motorkerékpár, il- letve törpomotorkerékpár tulajdo- nos tegnap délután rövid, de igen viharos tüntetést rendezett Tel- Avivban a készülő szabályrendelet ellen, amely városi belterületre is kiterjeszti a sisakviselést előíró kö- telező rendelkezést.

Megnyílt az első askeloni galéria

Rechavja Adivi polgármester jelenlétében tegnap Askelonban ünnepélyes keretben között meg- nyílt a város első galériája, amelyben ismert izraeli festőművészek alkotásait állították ki. A galé- riát egy helyi festőművész, Kol- ler asszony vezeti. A galéria he- lyén a múltban régészeti mú- zeum volt, amelynek anyagát azonban évekkal ezelőtt Jeruszá- lembe vitték át és a múzeum helyisége előadó-terem céljaira szolgált.

Kötelezik az óvóhelytulajdonosokat a karbantartásra

A helyhatósági szervek csúcs szervezete a közeli napokban összehívja a városi, községi és körzeti tanácsok elnökeinek érte- kezletét, amelyen a magán és nyilvános óvóhelyek karbantartá- sáról tárgyalnak. Ezen a megbe- szélésen részt vesz Ambar dandár tábornok, a Hágá parancsnoka, valamint Mordecháj Szurkisz képviselő, az óvóhelyek ügyével foglalkozó Kneszet-albizottság el- nöke is. Többek között egy új törvényjavaslatot is kidolgoznak, amely súlyos büntetéseket helyez kilátásba olyan esetekben, ami- kor a magán-óvóhelyek tulajdo- nosai elhanyagolják azokat.

PINKUSZ: A világ zsidóságának is részt kell vállalnia Izrael szociális problémái megoldásában

A jövő évben 645 millió dollárra rug a Szochnut költségvetése

Arje Pinkusz, a Szochnut el- nöke tegnap kijelentette, hogy a világ zsidóságának meg kell ismer- nie és meg kell értenie Iz- rael szociális problémáit és se- gédkezik kell adjon a szegénység és egy széles társadalmi réteg problémáinak megoldásához. — „Ezen problémák megoldásáért a felelősség az egész zsidó népet terbeli. A zsidó nép egyetemesen köteles gondoskodni arról, hogy gazdasági, társadalmi téren is igazság és egyenlőség honoljon Izraelben. Tilos, hogy két nép alakuljon ki Izraelben és ennek messzemenő káros kihatásai van- nak” — hangsúlyozta Arje Lév Pinkusz, a Szochnut elnöke, akit a napokban a sajtó dr. Náchum Goldmann utóaként emlegetett a Cionista Világszervezet elnöki tisztiségében.

Pinkusz az amerikai Gyűjtő- akció 250 jelentős adakozójából összeállított küldöttség előtt tette ezt a kijelentést. Ugyanezen a Tel Avivban megartott összejövetelen szólt fel Arje Dulcsin is, a Szochnut kincstárnoka, aki előző nap közölte, hogy a Szochnut jö- vő évi költségvetése 645 millió dollár tesz majd ki.

Dulcsin rámutatott arra, hogy Izrael segítségére szoruló társadal- mi rétegének szociális szükségle- teit 60 százalékgig a Szochnut költségvetéséből fedezi.

Saul Biber — Haifa város új sajtófőnöke

Saul Biber szolgálaton kívüli al- ezredes ma, szeptember 1-én foglalja el új munkakörét, mint Haifa város sajtófőnöke és közönség- szolgálati osztályának vezetője. A kinevezés mögött az áll, hogy Mose Fliemann polgármester el- határozta, konkrét lépéseket tesz a város és a polgárok közötti kapcsolatok feljavítására. Saul Biber kinevezése után is megma- rad eddigi feladatkörében Jákov Buzágó, a város szövívője.

Vedd fel és dobd el!

A tel-avivi Reddex vállalat, amely néhány hónappal ezelőtt kezdte meg az izraeli papír- fehéremű forgalomba hozata- lát, megkezdte egyszeri hasz- nálásra alkalmas papírhúrok kísérleti gyártását. A szakértők nagy jövőt jósolnak a papír menyasszonyi ruhának, amely- nek kiskereskedelmi ára 100 font lesz, vagyis jóval keve- sebb, mint egy „valódi” meny- asszonyi ruha kikölesztésének ára. Ezzel szemben kicsit drá- gának bizonyulnak a „közön- séges” ruhák, áruk ugyanis 70—80 font körül mozog.

A gyár, amely egy évvel e- zelőtt kezdte meg a papír-fe- héremű gyártását, amely tu- lajdonképpen nem papírból, hanem préselt szintetikus fo- nalból készül, nemrégiben kap- ta meg első export-rendelést 40 ezer dollár értékben.

PINKUSZ: A világ zsidóságának is részt kell vállalnia Izrael szociális problémái megoldásában

A jövő évben 645 millió dollárra rug a Szochnut költségvetése

Arje Pinkusz, a Szochnut el- nöke tegnap kijelentette, hogy a világ zsidóságának meg kell ismer- nie és meg kell értenie Iz- rael szociális problémáit és se- gédkezik kell adjon a szegénység

Kötelezik az óvóhelytulajdonosokat a karbantartásra

A helyhatósági szervek csúcs szervezete a közeli napokban összehívja a városi, községi és körzeti tanácsok elnökeinek érte- kezletét, amelyen a magán és nyilvános óvóhelyek karbantartá- sáról tárgyalnak. Ezen a megbe- szélésen részt vesz Ambar dandár tábornok, a Hágá parancsnoka, valamint Mordecháj Szurkisz képviselő, az óvóhelyek ügyével foglalkozó Kneszet-albizottság el- nöke is. Többek között egy új törvényjavaslatot is kidolgoznak, amely súlyos büntetéseket helyez kilátásba olyan esetekben, ami- kor a magán-óvóhelyek tulajdo- nosai elhanyagolják azokat.